Dosarul nr. 5r-2981/2023

4-23070164-12-5r-16052023

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

05 octombrie 2023 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău, (sediul Rîşcani)
Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecător Victor Sîrbu
Grefier Elena Negru
Cu participarea:
Contravenientului Valeriu Papanaga

examinând în şedinţă judiciară publică contestația depusă de **Papanaga Valeriu** împotriva deciziei agentului constatator nr. MAI05 971840 din 30 aprilie 2023, prin care i-a fost aplicată sancțiunea amenzii în mărime de 18 unități convenționale, ceea ce constituie 900 lei, cu aplicarea a 4 puncte de penalizare, pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 238 alin. (2) din Codul contravențional, -

c o n s t a t ă:

Prin decizia agentului constatator al INSP a IGP – Sîrbu Dorian din 30 aprilie 2023, Papanaga Valeriu a fost tras la răspundere contravențională şi sancționat conform art. 238 alin. (2) din Codul Contravențional cu amendă în mărime de 18 unități convenționale, ceea ce constituie 900 lei, cu aplicarea a 4 puncte de penalizare, pentru faptul că, la data de 30.04.2023, aproximativ ora 13:10, aflându-se în mun. Chișinău, str. Columna - Bulgară, conducătorul auto a staționat mijlocul de transport în locurile interzise, ignorând prevederile pct. 70 (a) al Regulamentului Circulației Rutiere, prin ce a încălcat prevederile art. 238 alin. (2) din Codul contravențional.

La data de 03 mai 2023, Papanaga Valeriu a depus contestație împotriva deciziei agentului constatator menţionate, solicitând: 1) Examinarea prezentei cauze în şedinţă publică cu citarea părților; 2) Admiterea prezentei contestații; 3) A recunoaște nul procesul-verbal din data de 30.04.2023, cu privire la contravenției, prevăzută de Cod Contravențional a Republicii Moldovei, nr. MAI 05971840, pe numele Papanaga Valeriu; 4) Anularea deciziei agentului constatator de sancțiune sub formă de amendă a lui Papanaga Valeriu în baza procesului-verbal nr. MAI 05971840; 5) Încetarea procesului contravențional în privința lui Papanaga Valeriu în baza procesului-verbal nr. MAI 05971840.

Contravenientul Papanaga Valeriu, a susținut contestația din motivele de fapt și de drept indicate. Suplimentar, a relatat că a avut un conflict cu o persoană și polițistul i-a comunicat că urmează să nu plece.

Agentul constatator Sîrbu Dorian, fiind citat legal prin intermediul scrisorii cu aviz de recepție, în ședința de judecată nu s-a prezentat, din care cauză, în temeiul art. 455 alin. (2) al Codului contravențional, instanţa a examinat cauza în absența acestuia.

Aprecierea instanței de judecată:

Studiind materialele cauzei în raport cu prevederile legale ce guvernează spețа dedusă judecății, instanța de judecată apreciază contestația întemeiată şi pasibil de a fi admisă, reieșind din următoarele considerente.

Conform art. 448 alin. (1) Cod contravențional, contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sunt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sunt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art. 447[1] alin. (8).

Instanța constată că, termenul de depunere a contestației a fost respectat, întrucât procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare au fost emise la data de 30.04.2023, iar contestația a depus în adresa agentului constatator la data de 03.05.2023.

Conform art. 5 alin. (1) Cod contravențional, nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvârşirea unei contravenții, nici supus sancțiunii contravenționale decât în conformitate cu legea contravențională.

Conform art. 7 Cod contravențional, persoana poate fi sancționată numai pentru contravenția în a cărei privință este dovedită vinovăția sa, cu respectarea normelor prezentului cod.

Conform art. 8 alin. (2) din Codul contravențional, este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională.

Potrivit prevederilor art. 440 alin. (1) din Codul contravențional, constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluționare.

În corespundere cu alin. (1) al art. 442 din Codul contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

În ședința de judecată s-a constatat că, prin decizia agentului constatator al INSP a IGP - Sîrbu Dorian din 30 aprilie 2023, Papanaga Valeriu a fost tras la răspundere contravențională şi sancționat conform art. 238 alin. (2) din Codul Contravențional cu amendă în mărime de 18 unități convenționale, ceea ce constituie 900 lei, cu aplicarea a 4 puncte de penalizare, pentru faptul că, la data de 30.04.2023, aproximativ ora 13:10, aflându-se în mun. Chișinău, str. Columna - Bulgară, conducătorul auto a staționat mijlocul de transport în locurile interzise, ignorând prevederile pct. 70 (a) al Regulamentului Circulației Rutiere, prin ce a încălcat prevederile art. 238 alin. (2) din Codul contravențional.

Conform art. art. 443 alin. (1) din Codul contravențional, rezultă că, procesul-verbal cu privire la contravenție va cuprinde: a) data (ziua, luna, anul), ora şi locul încheierii; b) calitatea, numele şi prenumele agentului constatator, denumirea autorității pe care o reprezintă; c) numele, prenumele, domiciliul, ocupația persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, datele din buletinul lui de identitate sau, după caz, din alt act care stabilește identitatea persoanei, iar în cazul persoanei juridice, denumirea, sediul, codul ei fiscal, datele persoanei fizice care o reprezintă; d) fapta contravențională, locul şi timpul săvârșirii ei, circumstanțele cauzei care au importantă pentru stabilirea faptelor şi consecințelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenție; e) încadrarea juridică a faptei, norma materială contravențională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției; f) aducerea la cunoștința persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional şi a victimei a drepturilor şi obligațiilor lor prevăzute la art. 384 şi 387; g) obiecțiile şi probele pe care persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional le aduce în apărarea sa, precum şi obiecțiile şi probele victimei; h) informații despre instituția bancară şi despre modul de plată a amenzii.

În legislația Republicii Moldova, ca şi în cea a altor state europene, contravențiile au fost scoase de sub incidența legii penale şi supuse unui regim administrativ. Din perspectiva capitolului IV din Cartea I al Codului contravențional, instanţa de judecată evidențiază că sancțiunile administrative nu privesc un grup de persoane, ci se adresează tuturor cetățenilor în vederea realizării scopului preventiv şi represiv al sancțiunii, iar potrivit art. 38 alin. (3) din legea citată, arestul contravențional poate fi aplicat şi în cazul neexecutării intenționate a unei alte sancțiuni contravenționale, ceea ce conferă faptei natura penală. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice în materie penală în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil, printre care şi prezumția de nevinovăție, prevăzută de alin. (2) al art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului (Zilibergerg împotriva Moldovei (§ 35, din 01 februarie 2005), Angel împotriva României (§ 52, din 04 octombrie 2007) sau Ozturk împotriva Germaniei (din 21 februarie 1994). Această împrejurare fundamentează la nivel de principiu că, sarcina probei în procedura contravenționala desfăşurată în fața instanţei de judecată revine în primul rând organului constatator şi, în condițiile în care acesta face dovada vinovăției, petentul urmează să-şi probeze nevinovăția.

Instanţa reiterează faptul că, prezumția de legalitate a procesului-verbal cu privire la contravenție, a fost supusă atenției Curţii Europene a Drepturilor Omului (cauza Anghel

contra României din 04 octombrie 2007), cauză în care Curtea, prin hotărârea din data de 4 octombrie 2007, își exprimă în mod foarte clar punctul de vedere cu privire la acest aspect. Curtea este de părere că, dacă scoaterea contravenției în afara legii penale nu ridică probleme în sine, nerespectarea garanțiilor fundamentale, printre care şi prezumția de nevinovăție, care protejează cetățenii împotriva unor posibile abuzuri din partea autorităților, reprezintă un aspect ce trebuie examinat în temeiul articolului 6 din convenție. Reiterând importanța, în cadrul unei proceduri ce poate fi calificată drept „penală", a unei astfel de garanții, destinată să restabilească echilibrul dintre presupușii autori ai faptelor ilegale şi autoritățile chemate să îi urmărească şi pedepsească, Curtea consideră că asemenea cazuri urmează a fi judecate echitabil, după cum prevede art. 6 din CEDO.

Cu titlu preliminar, se impun a fi făcute câteva considerații referitoare la natura juridică a procesului-verbal cu privire la contravenție, precum și la forma acestuia. Procesul-verbal de contravenție materializează o manifestare de voință cu caracter unilateral a unei autorități publice (prin intermediul persoanelor care au calitatea de agenți constatatori) și reprezintă un act administrativ unilateral cu caracter individual, emis în baza puterii publice, cu scopul de a produce efecte juridice.

În asemenea situație, întru respectarea garanțiilor sus indicate, instanţa de judecată va verifica legalitatea şi temeinicia procesului-verbal cu privire la contravenție seria nr. MAI05 971840 din 30.04.2023, întocmit în privința lui Papanaga Valeriu.

Instanța reține că, legea contravențională prevede redactarea procesului-verbal cu privire la contravenție într-o anumită forma „ad validitatem", cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit. În acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute la art. 443 al Codului contravențional sunt impuse agentului constatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție prin prisma art. 445 al Codului contravențional.

Conform art. 445 alin. (1) din Codul contravenţional, legiuitorul a prevăzut expres și exhaustiv temeiurile care atrag **nulitatea absolută a procesului-verbal cu privire la contravenție**, **și anume, neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenţie** a mențiunilor privind numele, prenumele şi funcţia agentului constatator, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesuluiverbal, seria şi numărul actului de identitate şi numărul de identificare personal (IDNP) sau datele de identificare din buletinul de identitate provizoriu ale făptuitorului care renunță la numărul de identificare personal şi la evidenţa automatizată în Registrul de stat al populației, iar în cazul persoanei juridice – lipsa denumirii şi a sediului acesteia, a circumstanţelor comiterii şi încadrării juridice a faptei contravenţionale săvîrşite şi a datei comiterii acesteia, **a semnăturii agentului constatator sau a martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna**, atrage nulitatea absolută a procesului-verbal. Alineatul (2) al aceluiași articol prevede temeiurile nulității relative, astfel încât, celelalte încălcări ale art. 443 sau ale altor norme imperative din prezentul cod pot să ducă la nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie doar în cazul în care acestea afectează în mod esențial fondul cauzei.

Analizând actul de sancționare sub aspectul legalității sale, instanța va cerceta dacă în cauza sunt întrunite cerințele de formă ale procesului-verbal de contravenție contestat, așa cum sunt impuse în mod imperativ de dispozițiilor art. 443, 445 al Codului contravențional, referitoare la mențiunile obligatorii ce trebuie prevăzute sub sancțiunea nulității. Din cercetarea actului menționat, instanța constată că procesul-verbal cu privire la contravenție a fost întocmit în prezența făptuitorului, însă acesta a refuzat să semneze procesul-verbal, acest fapt nefiind adeverit prin semnătura martorului. Astfel, fiind omisă consemnarea datelor obligatorii, impuse agentului constatator de normele legale, ceea ce atrage nulitatea absolută a procesului-verbal cu privire la contravenție.

Reieșind din cele menţionate, instanţa de judecată a stabilit cu certitudine faptul că, procesul-verbal cu privire la contravenție în privința lui Papanaga Valeriu, a fost întocmit de către agentul constatator cu încălcarea prevederilor art. 443 din Codul contravențional, fapt ce în corespundere cu prevederile art. 445 al Codului contravențional, duce inevitabil la declararea nulității acestuia.

Ţinând cont de faptul că instanţa constată nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție, adică a actului de învinuire în prezenta cauză, acest fapt degrevează instanţa de judecată de obligația de a se expune asupra pertinenței, concludentei şi utilității fiecărei probe din dosar, precum şi asupra coroborării lor în ansamblu, odată ce actul de învinuire este lovit de nulitate. În atare circumstanțe, instanța urmează să anuleze procesul-verbal cu privire la contravenție din motivul nulității acestuia. Ori, inițial instanța de judecată verifică legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenție și ulterior examinează fondul cauzei.

Reieșind din circumstanțele expuse, procesul contravențional privind acuzarea lui Papanaga Valeriu de comiterea contravenției prevăzute de art. 238 alin. (2) din Codul contravențional urmează a fi încetat, din motivul nulității procesului-verbal cu privire la contravenție, din care cauză instanţa nu se va expune asupra probelor, odată ce actul de învinuire este lovit de nulitate.

În conformitate cu art. 461, 462 din Codul contravențional, instanţa de judecată, -

h o t ă r ă ș t e:

Admite contestația depusă de **Papanaga Valeriu**.

Anulează procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI05 971840 din 30 aprilie 2023 şi decizia agentului constatator, prin care lui **Papanaga Valeriu** i-a fost aplicată sancțiunea amenzii în mărime de 18 unități convenționale, ceea ce constituie 900 lei, cu aplicarea a 4 puncte de penalizare, pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 238 alin. (2) din Codul contravențional.

Încetează procesul contravențional privind acuzarea lui **Papanaga Valeriu** de comiterea contravenției prevăzute de art. 238 alin. (2) al Codului contravențional, din motivul nulității procesului-verbal cu privire la contravenție.

Hotărârea cu drept de recurs la Curtea de Apel Chişinău în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Buiucani).

Președintele ședinței,
judecător **Victor Sîrbu**